

VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11—55—62.

Postatakarékpénztári csekkzámla száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

Sak a gandja, baja

a gazdának ma, amikor többet és jobbat termelni nemcsak érdeke, de egyenesen kötelessége is, és amikor rendeletek egész sora szabja meg a gazdálkodás körüli teendőit. A háborús viszonyok meggyorsítják a mezőgazdaság fejlődésének ütemét, ami nem volna baj akkor, ha a mulasztások miatt az anyagi káron kívül a kiszabott büntetés alakjában további anyagi kár és erkölcsi megbélyegzés nem érné a gazdát. Amilyen természetesnek tartjuk azonban azt, hogy az állam mindenképpen biztosítani kívánja a honvédség és az ellátatlan városi lakosság élelmiszereit, éppen olyan magától értetődő lenne az, hogy a gazda maga is iparkodjék minden erejével a rendeleteket tökéletesen végrehajtani és teljesíteni a maga, nagyfotosságú kötelességét. Sajnos azonban a gazdaközönség egyrésze szinte bűnös könnyelműséggel jár el. Ugyanakkor, amikor megfizetett munkával iparkodik a rendeleteknek eleget tenni, alig vet ügyet arra, hogy ezeket a rendeleteket idejében megismerje, köteleletesen tudja, hogyan kell azokat végrehajtani. Megvárja, amíg egyszer csak nyakába szakad a gond. A VASÁRNAP mai számában hívjuk fel gazdatársaink figyelmét azokra a súlyos károokra, amelyek az adóvallomások késedelmes benyújtásából, vagy elmulasztásából hárulnak a gazdára. Pedig szinte közmondásos a magyar gazda adófizetési készsége, szó sincs rosszindulatról, de annál inkább beszélhetünk bűnös könnyelműségről, amellyel elmulasztja tájékozódni arról, milyen esetekben kell adóvallomást beadni. Úgy az adófelvétel, mint a terménybeszolgáltatási és általában termelési rendelkezések útvesztőiben való irányítását a célja a Falu-Gazdaszövetségnek a gazdakörök megszervezésével és fokozott, rendszeres munkára való buzdításával. Hogyha a gazdakört a község gazdái megalakítják a kört helyesen vezetik, a vezetők, a község szellemi életének irányítói bevonva a munkába, hétről-hétre tájékoztathatják a gazdákat arról, mi a legidősebb teendőjük. Szinte fel sem tudjuk becsléni azt, milyen súlyos károkat szenved a magyar gazdaközönség azért, mert nem alakít gazdakört, vagy a meglévő gazdakör nem működik. Ennek a kettős károsodásnak a megelőzése és elkerülése érdekében hívja újra meg újra a maga táborába az ország gazdatársadalmát a Falu-Gazdaszövetség.

Rendelet a 1944–45. évi kenyérgabona beszolgáltatásáról

A hivatalos lap október 9-iki száma közölte a közellátásügyi miniszter rendeletét a mezőgazdasági termelők 1944–45. évi kenyérgabona beszolgáltatásáról.

A rendelet értelmében minden mezőgazdasági termelő egész szántóterületének egy aranykorona kat. tiszta jövedelme után 10 búzaegységnek meg-

felelő 10 kg kenyérgabonát köteles beszolgáltatni. A 3 aranykoronánál kisebb kat. tiszta jövedelmű szántóterület minden kat. holdja után 30 búzaegységnek megfelelő 30 kg, a 20 aranykoronánál nagyobb kat. tiszta jövedelmű szántóterület minden kat. holdja után pedig 200 búzaegységnek megfelelő 200 kg kenyérgabonát kell beszolgáltatni.

A Falu-Gazdaszövetség fokozott tevékenységre hívta fel tagegyesületeit és gazdaköreit

A „Falu” Magyar Gazda- és Földműves Szövetség a szervezetei és gazdakörei elnöglégűbb az alábbi körlevelet kihez:

Igen tisztelt Elnök Ur!

A mai rendkívüli időkben, amikor az ország hivatott vezetői rendeletekkel kénytelenek a társadalmi és gazdasági élet minden jelentősebb megnyilatkozását szabályozni, fontos szerepet kell betölteniük a társadalom egyes érdekképviseleti szerveinek.

Különösen nagy jelentősége van annak a felvilágosító és adatgyűjtő munkának, amelyet a Falu-Gazdaszövetség hivatott elvégezni.

A Falu-Gazdaszövetség hivatása ugyanis az, hogy — mint az ország lakossága 57%-ának önkéntes társuláson alapuló érdekképviseleti szerve — egyfelől központja útján a kormányzati szerveket tájékoztassa a mezőgazdasági népesség jogos igényeiről, kívánságairól, sérelmeiről, másfelől gazdaköreit útján felvilágosítsa a falu népet és segítségére legyen társadalmi, gazdasági erőgyűjtésében, valamint a rendeletek végrehajtásában.

Ismételten felhívjuk Elnök Ur és gazdatársaink figyelmét arra, hogy

Szövetségünk ezen kétrányú munkásságát csak úgy tudja ellátni, ha a tagjai sorába tartozó gazdakörök is betöltik hivatásukat és rendszeresen tájékoztatják a Központot gazdaköri munkásságukról, nevezetesen a megtartott előadásokról, vezetőségi, választmányi üléseikről és arról, hogy szaporodott-e a tagok száma. De kérünk jelentést arról is, hogy fordulnak-e elő szövetkezettelenségek, panaszok, vagy kívánságok.

Az így beérkező jelentéseket — ha azok arra alkalmasak és közérdekek — a VASÁRNAP c. hivatalos hetilapunkban is ismertetjük.

Mindezekre való hivatkozással

felkérjük Elnök Urat, hogy jelen körlevelünk vétele után a Gazdakör vezetőségét és tagjait haladéktalanul elhangzottakra összehívni sziveskedjék. Az értekezleten elhangzottakról kérünk részletes jelentést hozzátküldeni.

Hazaftas köszöntéssel:

MAYER JÁNOS

elnök,

m. kir. titkos tanácsos

SZEKERES LÁSZLÓ dr.
m. kir. gazdasági főtanácsos,
ügyv. igazgató

CZERMANN ANTAL dr.
ügyv. alelnök,
országgyűlési képviselő

Örömmel állapítjuk meg, hogy a körlevél nyomán ország-szerte megindult a gazdakörökben a gazdasági munkák csökkenésével lehetségessé vált fokozott belső munka; az értekezleteken sok értékes és nagy-jelentőségű szempont került fel-

amelyeket a Falu-Gazdaszövetség érdekképviseleti és gazdasági érdekvédelmi munkásságában természetesen felhasznál. A beérkező jelentések feldolgozása folyamatban van és azok megtámasztására visszatérünk.

Hadifoglyokkal való érintkezés

A Magyar Vöröskereszt központi igazgatósága felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy

Oroszországban hadifogságba került honvédekének és munkaszolgálatosok felől hiába érdeklődnek a genfi nemzetközi Vöröskereszt Bizottságnál, vagy a különböző államok vöröskeresztjeinél és a vatikáni pápai titkárságnál, mert eddig az érdeklődéseket amúgy is mindig a Magyar Vöröskeresztnek küldték vissza. Ugyanakkor közlik, hogy az Oroszországban fogságba esettek érdekében tett minden lépésük mindeidőig eredménytelen maradt. Az orosz szövület ugyanis az 1929-ben Genfben megkötött hadifogolyegyezményt aláíró államok sorába nem lépett, így a semleges államok vöröskeresztjeinek sem ad felvilágosítást, bármely nemzetiségű hadifogolyról.

Az utóbbi időben szórványosan érkeztek Oroszországban levő hadifogoly-táborokból magyar hadifoglyoktól levelezőlapok, amelyeket a Magyar Vöröskereszt a címzett hozzátartozóknak továbbított és ezekben egyúttal vöröskereszt-válaszlevelezőlapokat is küldött, amelyeket a genfi nemzetközi vöröskereszt-bizottság útján igyekszik Oroszországba kijuttatni, azonban eddig még végleges értesülése nincsen afelől, hogy a válaszlevelezés a címzett hadifoglyot el is fogja érni.

A legutóbbi hetekben szaporodnak azok az esetek, hogy

oroszbizorszagban levő magyar állampolgárok hozzátartozói a Magyar Vöröskereszt polgári tudósító irodája útján távirati úton keresnek meg külföldön (tengerentúli országokban) élő rokonokat és ismerősöket az iránt, hogy fältételezeten Oroszországban lévő hadifogoly rokonai és ismerőseik iránt érdeklődjenek.

Bár a Magyar Nemzeti Bank az eme külföldi táviratokra szükséges deviza kiutalását engedélyezte és a Magyar Vöröskereszt ezeket a táviratokat a Nemzetközi Vöröskereszt Bizottsághoz Genfben készségesen továbbítja, figyelmeztetni kell az érdekelteket, hogy

ilyen táviratokra eddig még semmiféle válasz nem érkezett és a jövőben várható eredmény is egészen bizonytalan.

A Magyar Vöröskereszt továbbra is ugyanolyan készséggel áll a nagyközönség szolgálatára, mint eddig és amint csak egy mód nyílik rá, megteszi a szükséges lépéseket, mind az eltűnt magyar honvédek felkutatására, mind pedig a foglyok helyzetének megkönnyítésére. Ezért a különböző külföldi vöröskeresztekhez intézendő hasonló érdeklődést kerülnék, mert ezzel nekik csak munkatöbbletet okozunk.

Az adóvallomás késedelmes benyújtása, vagy elmulasztása miatt súlyos bírságot rónak ki

A Falu-Gazdaszövetség felhívása a fiókszervezetek vezetőihez

A most folyamatban lévő adó-felszámolási bizottsági tárgyalások kapcsán több oldalról azt az értesülést szereztük, hogy az adóügyi hatóságok feltűnően sok bírságot voltak kénytelenek kiírni a gazdákra azért, mert azok egyáltalán nem, vagy csak elkészenen nyújtották be adóvallomásukat.

Felhívjuk tehát a gazdatársadalom figyelmét arra, hogy

az érvényben lévő előírások szerint mindenki, akinek jövedelmi adóalapja a 10.000 pengőt, a vagyonadóalapja pedig a 200.000 pengőt túlhaladja, vagy ha jövedelme ezt az összeget nem is éri el, de az, vagy keresete, vagy vagyona a legutóbbi adókitetés óta 50 százalékkal emelkedett, külön felszólítás bevárása nélkül annakidején új adóvallomást köteles benyuj-

tani. A vallomást — legkésőbb — 1944. évi február hó végéig kell az illetékes községi előjáróságnál, vagy városi adóhivatalnál benyújtani. Ha valaki ezt elmulasztja, súlyosan megbírságozzák.

Mindenki tehát, akinek jövedelmében, keresetében vagy vagyonában nagyobbranyú változás állt be, írtozzik vallomást beadni, tekintet nélkül arra, hogy ez előző évben adotta be. Hangsúlyozzuk, hogy a bírságot igen magasán szabták meg és így mindenkinek fontos érdeke, hogy adóvallomási kötelezettségének idejében tegyen eleget.

Azt a védekezést nem vesszük figyelembe, hogy az illető nem tudott erről a kötelezettségről.

A FALU-GAZDASZÖVETSÉG Központi Elnöksége.

A hizlalás megkönnyítése

Az idei gazdasági évben életbe lépett új termelési és beszoigaltatási rendszerben a közelítási kormányzat különös gondot fordított a sertéshizlalás megkönnyítésére. A Közellátási Ertesítő legújabb száma beszámol az ezen a téren tett intézkedésekről. A közlemény szerint

a hizlalási tevékenységet megkönnyíti az az intézkedés, hogy a beszoigaltatási kötelessel megterhelhet gazdaság egymástól vásárlási engedély alapján hizlalt takarmányt és sertést vásárolhat-

nak. A kormányt feleletti és a hizlalt állatot szolgáltató be, ilyen módon a zsírbeszoigaltatási köteletségébe beszámítható ponttöbbletbe jut. Ha tehát zsírbeszoigaltatási köteletségének nem tudna szántóföldi termeléséből eleget tenni, vásárolt takarmánnyal és hizlalási felügyelőségtől kell kérni, s a vevőnek vállalnia kell beszoigaltatási köteletségének olyan arányú megterhelését, mint amennyit a vásárolni kívánt takarmány bizaegység-száma jelent. Ha például valaki két mázsa árpára kér vásárlási engedélyt, beszoigaltatási köteletségét a nyilvántartó hatóság a kiadott vásárlási engedély ellenében 180 bizaegység számmal növeli; ha azonban 45 napig nem vásárolta meg a takarmányt, a vásárlási engedélyt vissza kell szolgáltattatnia, s ez esetben a nyilvántartó hatóság a beszoigaltatási köteletséget megfelelően esökkenti. Abban az esetben, ha a vétel megtörtént, a vevő az engedélyt átadja az eladónak, az eladó pedig a nyilvántartó hatóságnál igazolja, hogy vásárlási engedélyt adott el takarmányt és kéri, hogy beszoigaltatási köteletségébe ezt a teljesítést számítsák be. A vásárlási engedély alapján eladott takarmányt a nyilvántartó ható-

ság ugyanúgy bejegyzni a gazdalapra, mintha a gazda azt kijelölt kereskedőnek vételi jegy ellenében adta volna el.

A jelenlegi rendelkezések szerint

árpavásárlási engedély a már hízóba állítandó sertések számára után 2 mázsa adható ki sertésenként. Kukoricára vásárlási engedélyt csak akkor adható ki, ha a vásárlási engedélyt kérő gazdálkodó megnevezi azt a gazdát, akitől a kukoricát megvásárolta. Árpán és kukoricán kívüli kölesre, lóbabra, bükkönyre, takarmány- és alomszalámira szántóföldi termelési szalastakarmányra, továbbá sertésre, szarvasmarhára és juhra vonatkozólag lehet kérni vásárlási engedély kiállítását.

A vásárlási engedélyt a közelítási felügyelőség útján a közelítási kormánybiztos adja ki abban az esetben, ha a vevő ugyanabban a vármegyében haját vásárolni. Ha azonban más vármegyében akarja az árut megvenni, akkor a területileg illetékes közelítási felügyelőség útján a közelítási ügyi minisztertől kell a vásárlási engedély kiadását kérni.

A zsírbeszoigaltatási köteletség teljesítésébe beszámíthatók azok a sertések is, amelyeket a gazdálkodó a honvédség, a hadiüzemek és a városok, vagy községek részére jóváhagyott bérhizlalási szerződés alapján szállított. A magánosok részére történt bérhizlalás azonban a beszoigaltatási köteletség teljesítésébe nem számítható be.

TEL.: 128-042

A földművelésügyi miniszter a hizlalási tevékenység előmozdítása érdekében a gazdák részére hizlalási kölcsön igénybevételeit tette lehetővé. A kölcsönöket hathónapi időtartamra folyósítják az állatok kézzálogul való lektése és fedezeti váltó letéte helyezésére, vagy a szükséghez képest egyéb biztosíték nyújtása esetén. A hitelt igénybevevők mindössze évi 5 százalékos kamatot fizetnek a folyósított hiteltöke után.

Az érdekelte gazdáknak részletes felvilágosítást az Állatforgalmi Központ, mint Szövetkezet ad (Budapest, V. Aulich-utca 8.) és ugyancsak az a szerv becstája rendelkezésükre a kölcsön igényléséhez szükséges nyomtatványt.

Feljegyzések az aszályos esztendőkről

Mióta Közép-Európában történelmileg — legalább is részben — biztos feljegyzések vannak: a 722. esztendő az első, amelyet a történetírók rendkívüli hősege és szárazsága miatt megemlítenek. 870. évben a kánikula olyan nagy volt, hogy a földműveseket az aratásnál hóguta érte és még a legnagyobb folyóban is alig volt víz.

Az 1000. esztendő hősege végtelenül hideg télre következtet, elhitték az emberek a jóslást a világ közeledő végeről, amelyet az úgynevezett chiliasták hirdettek.

A következő mindkét évszázad rendkívül forró volt és különösen meleg nyarat jelentenek az 1014, 1022, 1026, 1083, 1090, 1107, 1113, 1159, 1176, 1177, 1188, 1189 és 1192. esztendőkből.

1292. évben a homokban a további keményre lehetett főzni. 1258. évben egy fél esztendőn keresztül egyetlen esep eső se esett és az 1260, 1262, 1268, 1270. és 1276.

esztendőkből is katasztrófális volt a hőség által okozott vízhiány.

Az egyik legrosszabb esztendő 1490 volt, mert akkor az égető nap következtében sok vidéken az emberek képtelenek voltak az aratást elvégezni. 1447. évben olyan nagy volt a hőség, hogy mindenfelé kigyulladtak az erdők, de a városokban és falvakban is sok tüzet okozott a hőség által okozott öngyulladás. 1473, 1474, 1477 és 1478 szintén igen forró nyarat hozott.

A legérdekesebb adatok egyike 1478-ról szól, amikor a rendkívüli hőség egészen december hónap közepéig tartott. A következő forró nyarakat az 1540, 1556, 1559, 1615, és 1616. esztendőkről jegyezték fel. Mindenesre ki kell emelni azt, hogy a jelentések annál tárgyilagosabbak, minél közelebb esnek napjainkhoz.

A XVIII. századból már csak két különösen forró nyarat jegyeztek fel, még pedig az 1746. és 1782. esztendőkről.

Minden gazda tudja, hogy állatait a pusztulástól a Chinoin gyártmányú DISTOL menti meg. Ezért bízik minden gazda a Chinoin gyártmányú FUTOR-csontképző és PEKK D-vitamin készítményben.

GAZDATUDOMÁNY

Őszi munkák a kertben

A téli gyümölcs betakarítására a legnagyobb gondot kell fordítani. Legfontosabb itt a helyes időpont megválasztása. Csakis éretten ajánlatos a téli gyümölcsöt leszüretelni, különben idő előtt megráncosodik, hűsba taplóssá és izellen lesz. Az érés akkor kezdődik, mikor a gyümölcs alapszíne megváltozik (rendszerint sárgára). Ha ilyenkor a gyümölcsöt óvatosan megemleljük és ilyenkor szárával egyéjt könnyen leválik az ágról, akkor bátran leszedhető a téli gyümölcs. Bizonyos fajtáknál az illat erősödése is az érés kezdetét jelenti. Szűdes közben és után a téli gyümölcsöt nagy óvatossággal kell kezelni, mert a legeszkélyebb ütődés később foltosodást és rohadást idéz elő. Ezért legjobban bélelt szüretelőkosarakba és ládába szedni. A leszedett gyümölcsöt ajánlatos még pár napig szabadban, de fedett helyen tartani, mert így az utóérés igen kedvezően folyik le.

Ha már minden gyümölcs lekerült a fákról és a köztes terményeket is betakarítottuk, távolítsuk el főnköről az elszáradt gallyakat és vesszőket — lehetőleg akkor, mikor még a fák lombosak. A fertőzött lombot és a magvas gyomokat mielőbb égessük el.

Esedékes az őszi hantos ásás, Törpefák közt az ásást mély kapálás is pótolhatja.

A fák ültetését ne halogassuk. Minél korábban ültetünk, annál biztosabb a megérett. Tővüket fel kell kupacolni.

Az új ültetés és általában a fiatalabb fákat kivétel nélkül köztűzük be előbb jó vastagon újságpapírral, majd sűrű drótozással átfótt nád- vagy száros rőzsenyeseikkel. Az utóbbi évek teredek kara megátanhatott a beütközött fákról is megrágnak a nyulak.

A zöldségeskertben a termények betakarítása után okvetlenül szedjük fel a beteg vagy fertőzött növényi részeket és azonnal égessük el. Komposzttelepre csakis egészséges növényi hulladék kerülhet. Ezután rögzösen felassuk a földet és közvetlenül a tél előtt be is trágyazzuk.

A virágoskertben a betakarítást októberben még csak a kimondottan könnyes, melegégyenes szobanövényeknél kezdjük el. Nagyon fontos azonban, hogy elegendő anyanyóvnyit eszerezünk be, vagy dugványokat készítsünk a következő évre. A beérett virágnyagvakat gyűjtjük össze lapos dobozokba és később tisztítsuk meg. A Gladiolus-hagymákat, ha azok elvirágoztak, szedjük fel gyökereitől kevés földdel. Cserépbé kell ültetni a hajtásra szánt tulipán- és jacinthagymákat. Ezeket mélyített szabadföldi ültetőkkel földdel letakarjuk, hogy kellőképp begyökeresedjenek decemberig. A szabadföldi tulipánültetést csak november elején végezzük el. Most kell ültetni a hóvirágot és gyöngyvirágot.

Szobanövények leveleit behordás előtt alaposan lemossuk és ha betegségre hajlamosak, akkor megpermetezzük. A tetvek ellen okvetlenül permetezni kell, mielőtt a lakásba visszük, egyrészt, mert a szabadban ezt könnyebb elvégezni, másrészt, mert a lakásban a tetvesedés gyorsabban halad.

PÉTI NITROGENMŰVEK R.T.

Budapest, V., Nádor-utca 21

Péti Mészalétróm, Péti Só, Kénsavas ammóniák, Szénkéneq

Tudnivalók élelmiszercsomagok rendelkezéséről

Minden a Német Birodalom területén dolgozó magyar munkás (vagy munkásnő), aki bankigazolvánnyal rendelkezik, havonként rendelhet Magyarországról egy csomagot.

Az egységes csomagok tartalma: 1 kg tarhonya, 5 dkg piros paprika és 100 darab cigaretta (vagy 100 gr. dohány).

Az egységes csomagok ára: RM 9.— Aki csomagot akar rendelni, adja át a 9.— márkát német munkaadójának, vagy hatalmazza fel a munkaadót, hogy ezt az összeget a béréből levonja. A munkaadó „Zahlkarte”-val tartozik ezt az összeget a Deutsche Bank-Abteilung Ausland I. címére, Berlin W. 8. átutalni. Erre a célra előnyomatott „Zahlkarte”-kat a m. kir. Követség, Munkásvédelmi Hivatallal, Berlin W. 8., Markgrafenstrasse 46. I. díjtalanul lehet igényelni. A „Zahlkarte”-n fel kell tüntetni:

1. a feladó rovataban a német munkaadó pontos címét, illetőleg a feladónak (tolmácsnak, csoportvezetőnek stb.) pontos címét;
3. cigarettát vagy dohányt igényel-e a munkás (röviden: cig. vagy doh.)
4. pontos cím, melyre a csomag küldendő.

A „Zahlkarte” útján eszközölt befizetés rendelkezéséről számit.

Külön rendelést nem kell írni, mert ez csak zavarná a munkarendet, amiért a szállítótállalat ilyen külön rendeléseket nem is vehet figyelembe, annál kevésbé, mivel a levelek rendszerint késve érkeznek Budapestre.

A „Zahlkarte” hátlapján lévő rovatnak megfelelően minden egyes „Zahlkarte”-val legfeljebb 6 munkás rendelést lehet feladni. Ha a rendelés hatnál több munkás részére eszközözendő, ennek megfelelően kettő, vagy több „Zahlkarte”-t kell kiállítani.

A szállítótállalat: Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. Budapest, V., Méréq-utca. 3. szám, megkapja a Deutsche Banktól a „Zahlkarte”-k eredeti szelvényeit és ezek alapján megírja a szállítóleveleket és csomagcímkéket, ezért a Zahlkartakat olvashatóan kell kiállítani. Minden esetben, ha egy és ugyanazon munkaadónál foglalkoztatott több munkás egyidejűleg (lehat közösen, egy „Zahlkarte”-val) rendel csomagot, a szállítótállalat a megfelelő számú egységes csomagot egy közös gyűjtőcsomagba összecsomagolva elküldi a megadott címre (munkaadó, tolmács vagy csoportvezető címére). Ebben az esetben a munkaadó, illetőleg a címzett (tolmács, csoportvezető) felel a csomagok pontos kiosztásáért. Ennek ellenőrzése érdekében a gyűjtőcsomagok szállítólevelén, azokivül minden egységes csomagon is fel lesz tüntetve a rendelő munkások neve és bankigazolvány száma.

A postacsomagok kézbesítésének határnapja. Az eddigi tapasztalatok szerint a csomagok legkorábban 35 nappal a pénzfeladás után érkehetnek meg a németországi címre. Számítani kell azonban esetleges késésekkel is, és így előfordulhat, hogy a csomagok csak 40—42 nappal a pénzfeladás után érkeznek meg. A háborús viszonyokra való tekintettel a szállítási időt megrövidíteni nem lehet.

R e k l a m á c i ó k e s o m a g g y e b e n. Felesleges írás és időrabló utánjárás elkerülése érdekében a munkásnak vagy a német munkaadónak legkorábban nyolc héttel a pénz feladása után szabad reklamációját a m. kir. Követség, Munkásgondozó Hivatal címére, Berlin W. 8. Markgrafenstrasse 46. I. benyújtani. Korábban feladott reklamációk nem vehetők figyelembe.

A reklamációk levelezésben irandók és röviden csak a következő adatokat tartalmazzaq:

1. a megrendelő pontos címe;
2. a rendelő munkások neve és bankigazolvány száma;
3. a pénz feladásának időpontja (hónap és nap);
4. a reklamáció feladásának napja.

Ha a reklamációból fenti adatoknak bármelyik pontja hiányzik, a reklamáció nem nyerhet elintéztést. Ha a bankigazolvány száma a reklamációban nincsen feltüntetve, a reklamációt egyáltalán nem lehet feldolgozni.

Sérült állapotban vagy hiányos tartalommal megérkező csomagokért a szállítótállalat nem felel. Ilyen esetekben a postai kézbesítésnél kell kifogást emelni és a tartalom jegyzőkönyvi megállapítást kérni. Sérült állapotban, vagy hiányos tartalommal érkező csomagokért kárterítést csak a német Birodalmi Posta nyújthat. Ilyen esetben a Birodalmi Posta a hiányzó árunak tényleges beszerzési árát téríti.

Jogos reklamációk esetén, tehát ha a csomag 3 héttel a pénzfeladás után nem érkezett meg a címzethez, a szállítótállalat a postai igazgatóságéq fordul annak megállapítása végett, hogy a csomag elveszett-e, vagy később lett-e a címzethez kézbesítve. Ha a csomag elveszett, a Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. anyagi kárterítést igényelhet a postai igazgatóságtól. A postai igazgatóság által terített összeget a Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. a munkás nevéén jóváírja és a munkás hazatérése után a felmerülő költségek levonása mellett, magyar pénzben a munkás címére fogja átutalni. A munkás kivászáására a posta által terített összeget a Magyarországon lakó hozzátartozói címére is el lehet küldeni.

Devizaengedély. Az összeg befizetéséhez és ennek átutalásához a német munkaadónak nem kell devizaengedélyt kérniük, mert a Deutsche Bank előzetesen kapott egy általános engedélyt arra, hogy az összeget átvegye és a Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. címére átutalja.

Címét pontosan megírni. Olvasható írást kérünk, lehetőleg írógéppel vagy nyomtatott betűvel, mert különben a csomagok helytelen címzés miatt elveszhetnek.

Ha a munkaadó bélyegzővel adja meg a címet, ügyelni kell arra, hogy a bélyegző olvasható legyen.

Azok a magyar munkások, akik nem rendelkeznek bankigazolvánnyal, a magyar kir. kormány rendelkezési értelmében nem kaphatnak csomagot.

Figyelem! Ha egy munkaadónál több magyar munkás dolgozik, lehetőleg közösen adják fel rendeléseiket, hogy gyűjtőcsomagot küldhessünk, mert ez biztosabb, mivel gyűjtőcsomagokat sokkal erősebben lehet becsomagolni, mint a kis egységes csomagokat.

Akcio gazdasági cselédek és munkások kitüntetésére

A földművelésügyi miniszter körlevelet intézett valamennyi törvényhatóság főispánjához, valamint a miniszterium erdélyi kirendeltségéhez és közli, hogy a gazdasági cselédeknek, munkásoknak és földmunkásoknak serkentő példát nyújtandó,

az olyan gazdasági cselédeknek, illetőleg földmunkásoknak, kubikusoknak, akik az egyhelyben töltött hosszú szolgálat, illetve munkásságuk, magatartásuk és jóra valósságuk által társaik közül kitüntetés, hűségese szolgálatauk elismeréseként az 1944. évben pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet kíván adományozni.

A miniszter az illetékeseket felhívja, hogy a kitüntetendőkre vonatkozó előterjesztéseket f. é. december 31-ig tegyék meg.

Kedvezményes meszezési akció rét- és legelőjavításra

A savanyú talajú rétek és legelők megjavítása céljából a már évek óta folyamatosan lévő kedvezményes meszezési akciót Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter ez évben is folytatja. A dunántúli vármegyékben lápmésziszap, az ország többi vármegyéjében pedig szénavas mészkőpor kerül kiosztásra olyan savanyú talajú rétekre és legelőkre, amelyek előzőleg megtrágyáztak (fektetés, komposzt, trágya), érett istállótrágya és karámtrágya), s amelyek a takarítási és az esetleg szükséges víztelenítési munkálatokat elvégezték.

150 métermázsas lápi mésziszap kedvezményes ára 80 pengő, 100 métermázsas szénavas mészkőpor kedvezményes ára ugyanez 80 pengő. Az igénylőknek saját költségükön kell gondoskodniuk a mészkőporok vagy lápi mésziszapnak a vasuti állomáshól való elszállításáról és fizetniük kell az esetleges vasuti fekbért is. A vasuti szállítás költségét az akció viseli.

Az igénylők mielőbb jelentkezzenek a kerületi zöldmészszervezeteknél: Alföldi Zöldmész Szövetség (Budapest, V., Szent István-körút 17.), Dunántúli Zöldmész Szövetség (Keszthely), Kisalföldi Zöldmész Szövetség (Komárom), Hegyvidéki Zöldmész Szövetség (Kassa, Fő-utca 123.), Erdélyi Gazdasági Egyesület Zöldmész Szakosztálya (Kolozsvár, Monostori-út 3.), Kárpátaljai Mezőgazdasági Kamara Zöldmész Szakosztálya (Ungvár).

A kedvezményt legelőtési társulatok, birtokosságok és községek, továbbá a kerületi zöldmészszervezetek tagjai kaphatják, ha 500 hat. holdnál nem nagyobb birtokon gazdálkodnak. Bővebb felvilágosítást a kerületi zöldmészszervezetek, vagy a vármegyei

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. J. Zalakoppány. A beküldött összeggel 1944 szeptember 30-ig rendezte előfizetését. Üdvözlöt. — V. F. Gérec. Az Ön előfizetése folyó év december 31-ig van rendezve. Üdvözlöt. — Balogh Lajos, Guntersdorf. Előfizetése csak június 30-ig van rendezve. Kérjük szíves intézkedését, hogy az előfizetési díjat hozzánk beküldjék. Üdvözlöt.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés a törvényesen védett

RÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMÓTÓ

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 51. I/sz. 2/a

Árak demyona! az Budapest

5 10 15 liter

12.16 22.86 33.66 P

a pénz előzetes beküldésénél 40 f. levonandó

JELENTŐS ADÓKEDVEZMÉNYEKSEL SEGÍTI ELŐ A KORMÁNY A MEZŐGAZDASÁG FEJLESZTÉSÉT

Megírta a *Vasárnap*, hogy a kormány a mezőgazdaságfejlesztési törvény kapcsán jelentős adó- és illetékkezdvezmények igénybevételét tette lehetővé. A hivatalos lap október 10-i száma közli a földművelésügyi miniszternek a szóbanforgó kedvezmények iránt előterjesztett kérelmek ügykezelésére vonatkozó rendeletét.

A mezőgazdaságfejlesztési törvény a földadó terén 6—15 évi ideiglenes földadómentesség; az általános kereseti és jövedelemadó terén gazdasági és családházak építése esetén 10 évi levonási kedvezmény (adómérséklés); az általános kereseti adó és társulati adó terén, megfelelő beruházás eszközlése esetén, 5 évi adómentes leírasi kedvezmény, illetőleg 10 évi adómentes tartalékolási kedvezmény; végül mezőgazdasági üzem céljait szolgáló ingatlan megszerzésével kapcsolatos vagyonátruházási illeték, illetőleg haszonbérleti és bérleti szerződés illetéke terén teljes vagy részleges illetékmentesség kérelmezését teszi lehetővé.

A földadómentesség elnyerésére irányuló kérelmet az illetékes előjáróságnál (városi adóhivatalnál), annak az évnek a végéig kell benyújtani, amelyik évben a kedvezmény elnyeréséhez alapul szolgáló munkálatok befejeződtek. A kérvénynek tartalmaznia kell a föld birtokosának, haszonélvezőjének nevét, amelyben a kedvez-

ményben részesíteni kívánt ingatlan fekszik; a szóbanforgó ingatlannak a kataszteri birtokviszonyi helyrajzi számát és nagyságának megjelölését; a kedvezmény alapjául szolgáló jogcímet és a munka befejezésének időpontját; a kérvényező nyilatkozatát arról, hogy az elvégzett munkával kapcsolatban nem kapott, vagy mennyi közsegélyt vett igénybe. A kérvényhez csatolni kell a kataszteri birtokviszonyi másolatát, vagy kivonatát; a községi előjáróság igazolását a munka elvégzéséről; a költségekről szóló számadást és a kiadások megtérültének igazolását; a munkálataokra vonatkozó okmányokat, vázrajzokat. Amennyiben a munkálatokat túlnyomórésben a kérelmező végezte családtagjaival, ezt a körülményt kell igazolni. A kérvényt nyolc nap alatt az előjáróság az illetékes pénzügyigazgatósághoz terjeszti fel.

A határidőn túl benyújtott kérvényeket a pénzügyigazgatóság vizsgálat nélkül végzéssel visszautasítja. A visszautasító végzés ellen 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál benyújtandó, a földművelésügyi miniszterhez címzett igazolási kérelemnek van helye akkor, ha a folyamodó igazolni tudja, hogy a késés tőle nem függ és általa el nem hárrható okból történt.

A rendelet a továbbiak során részletesen ismerteti valamennyi adó- és illetékkedvezmény kérelmezésének és elbírálásának módjait.

Hósi emlékmű Gyergyószentmiklóson. A gyergyószentmiklósi honvédek, akik résztvettek a keleti arcvonal harcában, emlékművet állítottak hősi halált halt bajtársaiknak, amelyet most megható ünnepség keretében leplezték le a gyergyószentmiklósi temetőben.

A mi létünk jövője az ifjúság honvédelmi nevelésétől függ

— mondotta a honvédelmi miniszter a levétparancsnokok tanfolyamán

A Nemzeti Sportesarnokban a levétparancsnokok részére Központi Iránytadó Tanfolyam indult meg.

Október 13-án délben 12 órakor a tanfolyamot meglátogatta csatlós *Usatay* Lajos vezerezredes, honvédelmi miniszter, aki a következő beszédet intézte az ifjúság neveléséhez:

— Örömmel üdvözlöm az ittlevőket abból az alkalomból, hogy egybegyűltetek erre a Központi Iránytadó Tanfolyamra és abból az alkalomból is örömmel üdvözlöm, hogy találkoznak a honvédelmi nevelésnek országos vezetői és az ifjúság kiképzésének végrehajtói egymással.

— Végtelen fontos a feladat, amire az urak egybegyűltetek,

amire vállalkoztak. Azt mondhatom, szinte, hogy a mi létünk jövője annak biztosítása függ a levétpolitikai sikerétől, az ifjúság honvédelmi nevelésétől, azt kívánjuk a levétpolitikánktól, hogy a fiatal generációt állítsák oda a kötelesség teljesítéséhez. Erre a munkára kérjük az urak segítségét és erre a munkára kérem az Isten áldását.

A miniszter nagy érdeklődéssel fogadott beszédét végighallgatták a vezér *Béldy* Alajos altábornagy, az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének és a Testnevelésnek Országos Vezetője, valamint vezér *Tárcsay-Felvidés* Román miniszteri osztályfőnök, a társadalmi sport és testnevelés vezetője is.

Száznyolcvan gyújtóbomba egy kivilágított ablak miatt

Egy németországi tehenes gazda a segédmunkásával hallatlan könnyelműségével nagy életveszélyt idézett elő.

Egy légirányító alatt a tehén istállóba mentek, mert egy tehén ellett. A gazda felgyújtotta a villanyt, bár az ablak nem volt első tétítve. Közvetlenül azután, hogy a villanyt felgyújtotta, a község

felett átrepülő ellenséges repülők 180 gyújtó- és egy robbanóbombát dobtak le, amelyek azonban nagy szerencsére, más kárt nem tettek, csak az ablakokat zúzták be.

Hivatalosan megállapították, hogy a gazda tudta, hogy az első tétítési rendelkezések nincsenek végrehajtva, mégis felgyújtotta a lámpát. Ezért a bíróság, tekintettel büntetlen előéletére, hathónapi fogházra ítélte. Az elítélt a büntetést azonnal megkezdte.

GABONA-OSZTÁLY
Vásárolj burát, rozsort, sőt- és lakrémnyárpál, kukoricát, zabot, kölest és hajdinát!

OLAJMAG-OSZTÁLY
Vásárolja az összes olajfaj magvakat. Szerződéses alapon legnagyobb kedvezményrel szervezi az olajmagvak termesztését.

GYAPJU-OSZTÁLY
Az ország gyapju termelésének begyűjtését és elosztását végzi és az országos gyapjuárveréseket rendezi.

MAG-OSZTÁLY
Takarmány-magvakal, hüvelyeseket, fűmagvakat vásárol és elad, termelési szerződéseket köt.

MAGTERMELÉSI-OSZTÁLY
Édeses illagfűt, fajborsók és babok, konyhakerti és virágmagvak szerződéses termeléseivel foglalkozik.

RAKTÁR ÉS SZARITÓÜZEMI-OSZTÁLY
Veldmaglisztelés, gabona, lengere és olajmagvak szárítása.

TÖBB MINT 2000 KIRENDELTSÉG, FŐ-ÉS ALBIZOMÁNYOS

HÍREK

Legfelsőbb kormányzói kézirat a cserkészekhez. A magyarországi cserkészmozgalom az idén harmincéves. Ebből az alkalomból Magyarország főméltóságú Kormányzója legfelsőbb kéziratot intézett Farkas Ferenc altábornagy, országos főcserkészhez, elismeréssel emlékeztve meg a magyar cserkészetről.

Október 6. megünneplése. Országsszerte komoly gyászsal emlékeztek egy a nemzet október hatodiká 94. évfordulójáról. Budapesten a kormány tagjai megkoszorúzták Gömbös Gyula, gróf Batthyány Lajos és gróf Teleki Pál sírját.

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Miskolcon. A miskolci Gazdakamara október hó 20-iki kezdettel Miskolcon 3 hétig tartó mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot tart, melynek sikeres elvégzése után nyert bizonyítvány bérviselési iparendelvény megszerzésére jogosít. A tanfolyamhallgatók részére internátusi elszállásról és jutányos áron étkezésről gondoskodás történik. A tanfolyamon minden 18 életévét betöltött magyar állampolgár részt vehet. Jelentkezni lehet írásban vagy személyesen a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamaránál Miskolc, Szemere-utca 20. 5. pontú tandíjnak egyidejű befizetésével.

Aranykalászos gazdaavatás a bánffyhunyadi téli gazdasági iskola záróünnepélyén. A bánffyhunyadi kétfolyamú téli gazdasági iskola, amelyet a visszacsatolás után létesített a földművelésügyi kormányzat, október 10-én tartotta a szórványinter-nátus épületében aranykalászos gazdavatással és termelési versennyel egybekötött első záróünnepséget.

Minden olvasójától egy új előfizetést vár a **VASÁRNAP!**

A minisztertanács letárgyalta és elfogadta a jövőévi költségvetést

A kormány tagjai október 12-én rendes minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter bemutatása és részletesen ismertette a jövő évi állami költségvetés tervezetét. A költségvetést a minisztertanács *Kállay* Miklós miniszterelnök elnöklésével letárgyalta és elfogadta. A költségvetés még ebben a hónapban az összehívandó képviselőház elé kerül.

Tartós címzéssel kell ellátni a vasúton feladott csomagokat. Az Államvasutak igazgatósága felkéri a fuvarozatú közönséget, hogy a vasúti fuvarozásra feladott küldeményeket az átvevő nevével és pontos címével, vagy jellel és számmal, valamint a rendeltetési állomás nevével tartós módon jelölje meg, továbbá a régi megjegyzéseket az csomagokról feltétlenül távolítsa el, mert a zavartalan, késedelem és hiány nélküli szállítást és kézbesítést a jelenlegi rendkívüli viszonyok között csak így tudja biztosítani. Kéri továbbá a közönséget, hogy magukban a csomagokban — főleg pedig az útíparagokban — oly papírlapot helyezzen el, amely a címzett és a feladó nevét, valamint ezek pontos címét tünteti fel, hogy a küldemény hovartartozása ezek alapján mindenkor megismerhető legyen.

November 1-én lép életbe a Máv. új teli menetrendje. Az Államvasutak teli menetrendjének életbe léptetésével kapcsolatban több napilapban téves hír jelent meg, ezért az államvasutak igazgatósága szükségesnek tartja közölni, hogy a teli menetrend nem október 15-én, hanem november 1-én lép életbe. A változásokat idejében teszi majd közzé a MÁV, de a hivatalos menetrendkönyv is idejében megjelenik, így állapítható legyen.

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK

Gyümölcsajtok készítése

Zsindely Ferenc kereskedelmi miniszter két új utat avatott fel Kárpátalján. A nagy világgés közepette hazánkban teljes erővel folyó békés építőmunka egyik nagyobbat alkotása a Tarac és a Tisza völgyét összekötő 70 kilométer hosszú főközlekedési út most készült el, amelyet Zsindely Ferenc kereskedelmi- és közlekedési miniszter innépelyes keretek között Csataj Lajos honvédelmi miniszter és Tomcsányi Vilmos Pál, Kárpátalja kormányzó biztosa jelenlétében adott át a közfoglalomnak. Hatalmas hegyláncokon, mely folyóvölgyeken keresztül 1000 métert meglaladó magasságig is fölemelkedve vonul az út. Az útvalon beutazása után Zsindely Ferenc miniszter a Fekete-Tisza forrása vidékén ugyancsak most elkészült útszakaszt nyitotta meg.

Abaujszántón a folyó év őszen teli gazdasági iskola nyílik meg. Az iskola teljes mértékben alkalmazkodik majd a vidék termelési viszonyaihoz és az oktatás során fokozott súlyt vet a gyümölcs- és szőlőgazdálkodásra. Erre a célra jelentős szőlőterülettel is kiegészített tangazdaság áll rendelkezésre. A tanulójánusz kiképzése mellett időszaki szőlészeti tanfolyamokat is tart az iskola, elsősorban az arany- és ezüstkalászos gazdák továbbképzésére.

Négy város díszpolgári oklevelet nyújtott át Herezeg Ferencnek. A Revizíós Liga elnöki tanácsa ünnepi ülést tartott, hogy Herezeg Ferencnek, a Liga alapító díszelnökének hódoljon 80-ik születésnapja alkalmából: Az ülésen, amelyen közelítünk számos kitűnősége jelent meg, Kassa, Ungváry, Marosvásárhely és Zombor városok küldöttségei díszoklevelet nyújtottak át a kiváló írónak, aki az üdvözlésekre meghatott szavakkal válaszolt, kifejezve, hogy hálás szívvel gondol a magyar társadalomra, amely a Kormányzó Úrral az élen, azon fáradozott, hogy széppé és kellemessé tegye életútja hátralevő részét.

A szövetkezeti mintafaluban szobrot emeltek Sajnovics János magyar tudósnak. Tordason, a szövetkezeti mintafaluban felavatták Sajnovics Jánosnak, az összehasonlító nyelvtudomány és a finn-magyar rokonság tudományos megalapozójának szobrát. Wünsch Frigyes, a Hangya elnök-vezérigazgatója beszédben kiemelte, hogy a szövetkezeti mozgalom nemcsak gazdasági, hanem erkölcsi és kulturális célokat is dolgozik. A szövetkezeti összefogás következtében jobb módba jutott falu felkutatja múltját, megőröki a község nagy flainak emlékeit, hogy az új nemzedék részére példát szolgál-tassanak. Ez történt Tordason, amikor szövetkezeti tőkélből szobrot állítottak a falu neves, tudós fiának. Az avatóbeszéd után Láng Sándor közölte főjegyző mondott köszönetbeszédét, majd a községi bírő és a szövetkezet két vezető-ségi tagja koszorúkat helyeztek el az emlékmű talapzatára.

A hadigondozás feladatát újból polgári hatásra ruházta a kormány. A hivatalos lapban kormányrendelet jelent meg a hadigondozás újjászervezéséről. 1944 január elsejétől a miniszter-előre szállt át az a hatáskör, amellyel a hadigondozás, úgy-szintén a légitámadás áldozatainak gondozása körében eddig a honvédelmi miniszter illette. A miniszterelnök az ügyeket meg-szervezés alatt álló Országos Hadigondozó Hatóság útján intézi majd.

A gyümölcsajtok készítése nem más, mint annyira besűrített gyümölcs, hogy vágni lehet. Előnye, hogy — kevés víztartalmánál fogva — szabad levegőn is eltartható.

Birsalmait készítéséhez jó érett gyümölcsöt veszünk, meg-mossuk, feldaraboljuk és kevés vízben puhára főzzük. Szűzán át-törve állandó keverés mellett teljes sűrűre főzzük, majd hozzá-adjuk a cukrot, egy kiló gyümölcsre félkiló cukrot számítva s azzal együtt röviden átfőrajuk. Ha a pép olyan sűrű, hogy az edény oldaláról leválk, hidegvíz-zel öblített formákba öntjük s mikor megszilárdult és kihült, ki-borítjuk. Különösen ízletesse te-hetjük a készítményt, ha sűrítés-előtt durván vágott díobélet ke-verünk bele.

Almasait. Nálunk még kevésse ismerik, pedig igen jóízű esemege. Kicsit hibás, hullott almából is le-het készíteni, ha kivágjuk belőle a hibás részeket, héját, magházát eltávolítjuk és megmosva, cik-kekre aprítjuk. Az így előkészített almát nagyon kevés vízzel puhára pároljuk és azon forrón szőr-szítán áttörjük. Egy kilogramm tisztított almára 15–20 deka cuk-rot számítva, kevés vízzel jó sűrű szűrőpöt főzünk, miközben a ké-pződ habot leszedjük róla. A sűrű szűrőpöt hozzákeverjük az alma-péphez s az egészet széles, lapos

edényben addig főzzük állandó keveréssel mellett, míg olyan sűrű, hogy az edény oldaláról le-válk. A kész főzetet hidegvíz-zel átöblített formákba vagy tánye-rokba öntjük s ha megkelesny-sodott, deszkalpra kiborítva, me-leg helyen száradni hagyjuk. A kész sajtot kevés porcukorban vagy kristálycukorban is megfor-gatjuk, akkor még tovább ellál.

Musthurka. A friss és legelőbb egy napig ülepített mustot lapos, széles edényben, óvatosan besűrít-jük eredeti térfogatának körül-beli egyharmadára. Míg a must sűrűsödik, cénrára fűzött dío-gerezdekből 15–20 cm-es fűzereket készítünk, egyik végén hosszabb darab cénrát szabadon hagyva. Mikor a must kellőképpen besűrű-södött, kihűtjük s minden liter besűrített mustra 5 dkg sima null-ó bizaliszletet átszítva, finom sugárban, folytonos keverés mel-lett beadagoljuk a mustba, majd az egész tömeget, folytonosan ke-verte, óvatosan felfőzzük. Ebbe a péphe belemártjuk a fűzereket s lehetőleg a lábos felő akasztjuk, hogy megszáradjon. Mikor kissé megszikkadtak, újra belemártjuk a forró péphe, megint megszáru-tjuk s ezt addig ismételjük, míg hurkavastagságú lesz. Akkor ki-szárítjuk, liszbe vagy cukorba hengergetjük. Olyan, mint a leg-finomabb gyümölcsait.

Kánya Terézia

Az elhullott állatok bőrének kikészítése

A földművelésügyi miniszterium 266.209/1943. számú leirata szerint az iparügyi miniszter rendelete értelmében

csakis elhullott állatok (marha és ló) bőrének kikészítését engedélyezheti az Anyaghivatal.

Ezen leirathat közli azt is, hogy az ilyen bőrök kizárólag gép-szűj és löszerszám készítésére használhatók fel.

Az anyaghivatal ezen rendelete alapján csak olyan bőrök kiké-szítésére ad engedélyt, amelyek igazoltan elhullott állatok bőrei, tehát a kényszer vágott állat bőrére nem ad engedélyt. Nem ad engedélyt ezen rendelet alapján olyan elhul-lott fiatal állatok (egy és fél éves korig borjú és esikő) bőrének ki-készítésére sem, amely vékonysá-gánál fogva nem készíthető ki gépszűj és löszerszám céljaira alkal-mas vastagabb bőrnek.

Az Anyaghivatalbörjári osztálya a kérvények elbírálásánál mérlegeli azt a körülményt is, hogy a kéremezőnek milyen ki-terjedésű birtoka van, éppen ezért

egy éven belül kisebb gazdasá-goknak legfeljebb egy, na-gyobb gazdaságok részére pedig két darab, és csak rend-kívüli indokolt esetben ad két darabnál több elhullott marha és ló bőr kikészítésére enge-délyt.

A bőrszerzési engedélyt a m. kir. Anyaghivatalbörjári osztályához — Budapest, Fő-utca 60. — intézett 3.— pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényben kell kérni. Ebben a kérvényben meg kell jelölni a kéremezőnek, hogy hány darab bőrt kíván kikészíteni gépszűj és löszerszám céljaira és azt is, hogy melyik timármesternél készítteti ki. Mintán az iparügyi miniszter rendelete alapján az elhullott állati bőr kizárólag gépszűj és lö-szerszám céljaira készíthető ki.

a kéremező az elhullott marha és ló bőrnek talv vagy egyéb minőségű bőr kikészítésére ne is kérjen engedélyt, mert ebben az esetben az Anyaghivatalnak a kérelmeket el kell utasítania.

A kérvényhez minden esetben csatolni kell helyhatósági (köz-ségi) bizonyítványt, annak igazo-

lására, hogy a bőr olyan állattól származik, amely kikészítendő tulajdonát képezi. Ebben a községi bizonyítványban fel kell tüntetni a bőr tulajdonosának vagyoni vi-szonyait is (óstermelő, bírók és állattállomány nagysága) mivel az Anyaghivatalbörjári osztálya a kikészítésre engedélyezhető bőr szükségességét és mennyiségét ennek figyelembevételével álla-pítja meg.

A helyhatósági (községi) bizonyítványon kívül még hatósági állatorvosi bizonyítványt is esatol-ni kell, annak igazolására, hogy az állat nem szenvedett fertőző be-tegségben és nem abban hullott el.

A mellékleték 50 filléres ok-mánybélyeggel látandók el.

Talpbőr kikészítésére is lehet bőrszerzési engedélyt kérni a kizárólag magánfogyasztásra levágot sertésbőrökre. A kér-vényhez esatolt helyhatósági (községi) bizonyítványon eb-ben az esetben is igazolni kell, hogy a sertés nem esett nu-zársíköltelettség alá. Az ilyen sertésbőrre az Anyaghivatali korlátlan mennyiségben ad bőrszerzési engedélyt.

Juh-, bárány- és kecskebőrökre az anyaghivatal nem adhat bőrszerzési engedélyt, még akkor sem, ha azokat magánfogyasztásra vágják le.

Vásárok jegyzéke

Október 17., vasárnap. Miskolc há., a külön e célra épített istállóban, d. o. nyersbőrvasár, d. u. ók. — Október 18., hétfő. Búdszentimhály ók., Egyek ók., Jászdózsa ók., Kapuvár ók., Kiskőrös ók., Kőszeg ók., Miskolc ók., há., a külön e célra épített istállóban, Nagybaracska ók., Nagy-tarna ók., Nyiregyháza ók., Óesa ók., Pécsvárad ók., Rajka ók., Riese ók., Salgótarján ók., Sőtör ók., Szalkszentmárton ók., Szentgotthárd ók., Szentlőrinc ók., Szob ók., Szőlősgyörgy ók., Taján ók., Tatabánya há., Vál ók., Vári ók. — Október 19., kedd. Erendréd ók., Miskolc há., a külön e célra épített istállóban, Nagy-börzsöny ók., Perbete ók., Salgótar-ján ók., Tállya ók., Tevel ók., Újpest ók., Vál ók. — Október 20., szerda. Bónchida ók., Bilegőz ók., Egyed ók., Egyházaskozár ók., Hedrehely ók.,

Inke ók., Kassa hák. Miskolc há., a külön e célra épített istállóban, Ná-methely ók., Rimaszombat ók., Sar-maság ók., Siófok ók., Szentpéterúr ók., Tatárszentgyörgy ók., Jellőgy-bücsvársár. — Október 21., esütörtök, Baranyásné ók., Csütörtök ók., Eled ók., Felsőmésolád ók., Keszthely ók., Miskolc há., a külön e célra épít-tett istállóban, Nagycenk ók., Szent-györgygyűgy ók., Szilágyesek ók., Szilágyomlyó ók., Szolyva ók., Ten-gelle ók., Torna ók., Ungvár há., Zánka ók., Zemplén ók. — Október 22., péntek. Komádi ók., Mikósszéplak ók., Mindszent ók., Szigetszentmiklós ók. — Október 23., szombat, Mind-szent ók.

RÁDIO

Minden hétköznap: 5 órakor: Uzen az otthon. 6.20 órakor: Cigányzene. 7 órakor: Hírek. 7.20 órakor: Hangfűzések. 8.30 órakor: Kádi-iskola. 10 órakor: Hírek. 10.15 órakor: Könyv néze. 11.10 órakor: Nemzetközi vízejelzőszolgálat. 11.15 órakor: Könyv néze. 11.40 órakor: Elő-adás. 12 órakor: Harangszó. 12.40 órakor: Hírek. 12.50 órakor: Előadás. 16.15 órakor: Enekezi-muk. 17 órakor: „Mindenből egy keveset”. 17.30 órakor: Előadás. 17.45 órakor: Dalárda. 18.10 órakor: Versek. 18.30 órakor: Tánctámok. 19 órakor: Hangfűzések. 20 órakor: Csévegés. 20.45 órakor: Gounod-est. 22.40 órakor: Operettresz-letek.

Hétfőn, október 18-án.

12.10 órakor: Rádiózenekar. 14 órakor: Tán-czene. 15 órakor: Cigányzene. 15.45 órakor: Elő-adás. 16 órakor: Hírek. 16.15 órakor: Enekezi-muk. 17 órakor: „Mindenből egy keveset”. 17.30 órakor: Előadás. 17.45 órakor: Dalárda. 18.10 órakor: Versek. 18.30 órakor: Tánctámok. 19 órakor: Hangfűzések. 20 órakor: Csévegés. 20.45 órakor: Gounod-est. 22.40 órakor: Operettresz-letek.

Kedden, október 19-én.

12.10 órakor: Rádiózenekar. 14 órakor: Fim-zene. 15 órakor: Szalonzene. 15.30 órakor: Gyev-mekdelután. 16 órakor: Tánctámok. 17 óra-kor: Magyar nóták. 18 órakor: Ady antológia. 18.30 órakor: Hangfűzések. 19 órakor: A Filhar-móniai Társaság hangversenye. 20.10 órakor: Elő-adás. 20 órakor: Hírek. 20.15 órakor: Tánctámok. 21 órakor: Előadás. 21.20 órakor: Csárdások. 22.40 órakor: Szórakoztató zene.

Szerdán, október 20-án.

12.10 órakor: Szalonzene. 14 órakor: Postá-zenekar. 15 órakor: Magyar nóták. 16 órakor: Mandolin-zenekar. 17 órakor: Tánctene. 17.30 óra-kor: Versek. 17.40 órakor: Hangfűzések. 18 óra-kor: Honvédműsor. 19 órakor: „Kunurufang”. 20.30 órakor: Szimfonikus jazz-számok. 22.40 óra-kor: Zenekari művek.

Csütörtökön, október 21-én.

12.10 órakor: Katonazenekar. 14 órakor: Dalok. 15 órakor: Szórakoztató zene. 16 órakor: Elő-adás. 16.15 órakor: Hangszerszók. 17 órakor: Rádiózenekar. 17.30 órakor: A Földművelésügyi Miniszterium előadása. 17.55 órakor: Felolvasás. 18.15 órakor: Előadás. 18.30 órakor: Induló! 19 órakor: „Hervad már ligetünk”. Vers, muzika. 20 órakor: Hírek. 20.15 órakor: Tánctámok. 21 órakor: Előadás. 21.20 órakor: Vonósnégyes. 22.40 óra-kor: Tánctene.

Pénteken, október 22-én.

12.10 órakor: Beszárk-zenekar. 14 órakor: Tánctene. 15 órakor: Liszt-művek. 16 órakor: Közvetítés. 16.15 órakor: Szalonzót. 17 órakor: Magyar népmuzika. 17.30 órakor: Német hallga-tók. 18 órakor: Hírek. 20 órakor: Szórakoztató zene. 21 órakor: Az Operaház előadása. 21.30 órakor: Tán-czene. 22.40 órakor: Magyar nóták.

Szombaton, október 23-án.

12.10 órakor: Melles Béla-zenekar. 14 órakor: Fűvészenekar. 15 órakor: Tánctene. 16 órakor: Előadás. 16.15 órakor: Magyar nóták. 17 órakor: „Könyv néze — könyv néze”. 18.35 órakor: Küllgyi bújkorok. 19 órakor: Hangfűzések. 20 órakor: Hírek. 20.15 órakor: Zongoraszó. 20 órakor: Cigányzene. 20.45 órakor: Csévegés. 21 órakor: Hangfűzések. 22.40 órakor: „Ki mit szeret?”

Vasárnap, október 24-én.

7.30 órakor: Szótaz. Reggeli zene 8.15 órakor: Hírek. 8.30 órakor: Öszinte beszéd 9 órakor: Unitárius istentisztelet. 10 órakor: Reformatus ünnepség. 11 órakor: Gyűlési ének. 12 órakor: Beszéd. 12.15 órakor: Levéltudatóra. 12.55 óra-kor: Budapesti Hangversenyzenekar. 14 órakor: Művészelemek. 15 órakor: A Földművelésügyi Miniszterium előadása. 15.45 órakor: Szalonzene. 16 órakor: Magyar nóták. 17 órakor: Be-tűzött könyv. 17.30 órakor: Egyházi ének. 18 óra-kor: Magyar Vöröskereszt. 19 órakor: Hangfű-pek a vasárnap sportjáról. 19.20 „Mindenből mindenkinél”. 22.40 órakor: Tánctene.

BUDAPEST I.: Október 21-én, esütörtökön, 17.35 órakor: „NŐ-VENYEGÉSSZEGÜGYI IDŐ-SZERŰ TANÁCSADÓ”. — Ok-tóber 24-én, vasárnap, 15 óra-kor: „BESZELGETÉS HÁROM ÉZSTKALÁSOS GAZDÁ-VAL”.

BUDAPEST II.: Október 19-én, kedden, 19 órakor: „MEZŐ-GAZDASÁGI FELŐRA”. — Október 23-án, szombaton, 19 óra-kor: „MEZŐGAZDASÁGI FELŐRA”.

RIA DOTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMÍVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL SZERKESZTŐ: BARTOS KÁROLY Alttársas Nyomda és Grafikai Intézet Rt., Bpest, Nagymező u. 3, Nyomdaiért felelős: Racz István